

Verenigingsjaar 2002-2003

Frits van Dam

Het afgelopen verenigingsjaar is een goed jaar geweest zoals u hopelijk met mij zal kunnen concluderen na afloop van mijn overzicht.

Nederlands Tijdschrift tegen de Kwakzalverij • U hebt met eigen ogen kunnen zien hoe het zestigjarige Actieblad een metamorfose heeft ondergaan en veranderd is in een deftig Nederlands Tijdschrift tegen de Kwakzalverij. Maar maakt u zich niet ongerust, de toon van de stukken is niet veranderd, we worden niet deftig. Vooral niet omdat we nog steeds zwaar leunen op één auteur, namelijk Cees Renckens, die als het al te erg wordt, de nome de plume aanneemt van drs. A.L. Ternee. Waarschijnlijk wordt het binnenkort dr. A.L. Ternee, want als ik het goed begrijp gaat de heer Ternee binnenkort promoveren. Het *NTtdK* is dankzij het vele werk van Bert van Dien en Henk van der Hoeft een blad dat een sieraad is voor ieder salontafeltje en kan nu aangetroffen worden bij de betere boekhandel alhoewel ik toe moet geven dat je wel goed moet zoeken. Maar belangrijker wellicht is dat we dit jaar als proef gedurende een jaar ons prachtblad in alle openbare bibliotheken in het land geheel gratis en voor niets hebben laten leggen. Opdat zoveel mogelijk mensen er kennis van kunnen nemen.

Website • Een tweede belangrijk feit is onze website. Dankzij de onvermoeibare inspanningen van de websitebeheerders Stacey Trooster en Lars Prakken, van Jan Kuitert die meehielp de website te ontwerpen en van onze onvolprezen webredacteur Rob Koene hebben we nu een website die er mooi uitziet, gebruiksvriendelijk is en uit kan groeien tot de vraagbaak voor iedereen in Nederland die wil weten hoe het ook alweer zit met alternatieve behandelwijzen en kwakzalverij. Wij hopen dat de website ook een educatieve functie gaat vervullen waartoe mensen zich wenden als ze weer eens in de verleiding komen om Q10, haaienkraakbeen of prostaat plus te gaan gebruiken. Niet onvermeld mag blijven dat het aantal hits op onze vernieuwde website www.kwakzalverij.nl spectaculair is toegenomen. Rob Koene zal daar verderop in dit blad over vertellen.

Ledenbestand • Een andere heugelijke mededeling is dat het aantal betalende leden met een kleine 10% is gestegen. De vereniging telt nu

1230 betalende leden. Het blad wordt naar ruim 2600 adressen (de openbare bibliotheken inbegrepen) gezonden.

Meester Kackadorisprijs • Het bestuur is het afgelopen jaar ook druk bezig geweest met de voorbereidingen van de meester Kackadorisprijs, die dit jaar voor het eerst zal worden uitgereikt. Het bestuur heeft gemeend deze prijs vooral te bestemmen voor instituten en organisaties die of actief de kwakzalverij bevorderen of zulke slappe knieën hebben dat de kwakzalvers vrij spel hebben dan wel zich gesteund voelen bij hun duistere werken. Het bestuur is zeer geschrokken van de mate waarin de kwakzalverij is doorgedrongen in de Nederlandse gezondheidszorg en van de argeloosheid waarmee allerlei gerenommeerde instituten dit hebben laten gebeuren. De shortlist van de meester Kackadorisprijs is daar een treurig voorbeeld van. Dit is een belangrijke reden om de Kackadorisprijs in te stellen. Niet onvermeld mag blijven dat de jury en de VtdK door één van de genomineerden zwaar onder druk is gezet om de nominatie ongedaan te maken, wel een teken hoe serieus de Kackadorisprijs genomen wordt.

Educatie • Het bestuur hecht er aan te stellen, dat het een belangrijke taak voor de Vereniging ziet weggelegd in het beschermen van de consument tegen kwakzalverspraktijken. De koninklijke weg daartoe is bijscholing van consument én hulpverleners. De VtdK ziet vooral mogelijkheden op het gebied van onderwijs, waarbij niet alleen gedacht kan worden aan postacademisch onderwijs maar ook en vooral aan onderwijs op middelbare scholen en paramedische en verpleegkundige opleidingen. Er zijn plannen om ter gelegenheid van het 125-jarig bestaan een mooi lesboek te doen uitgeven. We zijn hierover in gesprek met een wetenschapsjournalist.

Vragen van consumenten • De secretaris krijgt gemiddeld per week een tot twee vragen binnen van consumenten die informatie vragen over dubieuze praktijken van kwakzalvers

waaraan zij zelf of familie en vrienden aan blootgesteld zijn. De vragen worden vrijwel altijd doorgespeeld naar een van de bestuursleden, die een gedegen antwoord geeft.

Kwakzalverij in de diergeneeskunde • Een onderwerp dat, althans de laatste jaren, zich nooit zo in de belangstelling van de VtdK mocht verheugen, is de kwakzalverij zoals die uitgeoefend wordt door dierenartsen. Ons nieuwe bestuurslid Sjeng Lumeij heeft op spectaculaire wijze dit onderwerp onder de aandacht gebracht. De Koninklijke Maatschappij voor Diergeneeskunde zal niet blij zijn met zijn acties.

Archief • Vorig jaar heb ik gezegd dat het bestuur graag zou zien dat het archief van de VtdK, op orde gebracht wordt en toegankelijk gemaakt voor (wetenschappelijk) onderzoek. De geschiedenis van de VtdK bevat 125 jaar geneeskundige folklore en dat moet voor iedereen die geïnteresseerd is in de geschiedenis van de geneeskunde een prachtige bron van informatie zijn. Helaas heeft het bestuur zijn handen vol aan de waan van de dag en komt het vaak niet toe aan lange termijn zaken, zoals het veilig stellen en toegankelijk maken van het archief.

PR • De VtdK is, het moet nog maar eens gezegd worden, een vereniging die draait op vrijwilligers; de voorzitter, de secretaris en de penningmeester hebben allemaal fulltime banen en dan gaan dingen soms wat minder snel dan wellicht wenselijk is. Voor alle duidelijkheid: wij beklagen ons niet. Daarbij komt nog dat we vaak op moeten boksen tegen professionele organisaties met door de wol geverfde voorlichters. Het bestuur speelt zo nu en dan met de gedachte om zelf ook zijn PR op wat meer professionele wijze ter hand te nemen en er zijn zelfs een aantal vrijblijvende gesprekken geweest

met mensen die van PR verstand hebben. Het is duidelijk dat wij een belangrijk deel van ons publiek onvoldoende bereiken. Hoewel de VtdK groter is dan ooit, is het aantal leden toch maar een fractie van het aantal mensen dat werkzaam is in de gezondheidszorg. Overigens zijn wij wel de grootste anti-kwakzalversvereniging ter wereld, zelfs in de VS is onze zustervereniging de helft kleiner en onze Duitse zustervereniging is al een tijd geleden opgeheven. Vaak wordt ons gezegd, recent nog in een commentaar in het *Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde*, dat wij onze toon moeten matigen omdat we hiermee potentiële leden afschrikken. Het is de vraag of we dat moeten doen. Het bestuur is unaniem van mening dat geen compromissen gesloten moeten worden. Het laatste wat de VtdK moet doen is haar tanden laten uittrekken en net zo'n tandeloos monster te worden zoals er zoveel rondkruipen in Hollandse moerasgebied. Dan kost het maar wat leden.

Tenslotte • Afgezien van een klein akkefietje van onze voorzitter met de raad voor de journalistiek is de VtdK het afgelopen jaar juridisch ongeschonden doorgekomen. Het afgelopen jaar is voor de VtdK een vruchtbaar geweest met de vernieuwde website, het vernieuwde Verenigingsblad en de Kackadorisprijs en niet te vergeten een substantieel aantal nieuwe leden. Er zijn voorgangers van de huidige secretaris geweest die een somberder verhaal hebben moeten ophangen. ●

N.B.

De VtdK bestaat dit jaar 122 jaar, een leeftijd die slechts enkele stervelingen bereiken en dan alleen nog in gebieden waar natuurvolken leven die zich voeden met melk van gnoes en met boombast.